

# GLOBÁLIS KORRUPCIÓS BAROMÉTER 2016

KORRUPCIÓVAL KAPCSOLATOS  
LAKOSSÁGI ATTITŰDÖK  
MAGYARORSZÁGON



[www.transparency.hu](http://www.transparency.hu)

Készítette: Dr. Burai Petra és Mucsi Gyula

A kutatási jelentés lezárásának időpontja 2016 novembere. A Transparency International azonban nem vállal felelősséget a jelentésben található információk egyéb célra vagy más összefüggésben való felhasználásáért.

© 2016 Transparency International Magyarország. Minden jog fenntartva.

1055 Budapest, Falk Miksa u. 30. IV/2.

Tel: +361/269-9534

Fax: +361/269-9535

E-mail: [info@transparency.hu](mailto:info@transparency.hu)

## A FELMÉRÉS LEGFONTOSABB TANULSÁGAI

### **1. A LAKOSSÁG VÉLEMÉNYE SZERINT MAGYARORSZÁGON A KORRUPCIÓ EGYRE SÚLYOSABB PROBLÉMA**

A magyarok több mint fele hatástalannak ítéli meg a kormány korrupció elleni intézkedéseit.

### **2. A MAGYAROK KÖZEL HARMADA SZERINT A KORMÁNYTISZTVISELŐK ÉS A MINISZTERELNÖK EGYARÁNT ÉRINTETTEK KORRUPCIÓS ÜGYEKBEN**

A lakosság több mint negyede az üzleti szférát is korruptnak tartja.

### **3. A MAGYAROK SZÁMÁRA A KORRUPCIÓ ÉS A MENEKÜLTÜGY EGYFORMÁN SÚLYOS KÉRDÉS**

Az egészségügy helyzete és a hálapénz továbbra is megoldatlan probléma.

### **4. A MAGYAROK TEHETETLENNEK ÉRZIK MAGUKAT A KORRUPCIÓVAL SZEMBEN**

A válaszadók túlnyomó többsége szerint a korrupció ellen az átlagember nem tehet semmit. Ezzel a magyarok újra sereghajtók Európában.

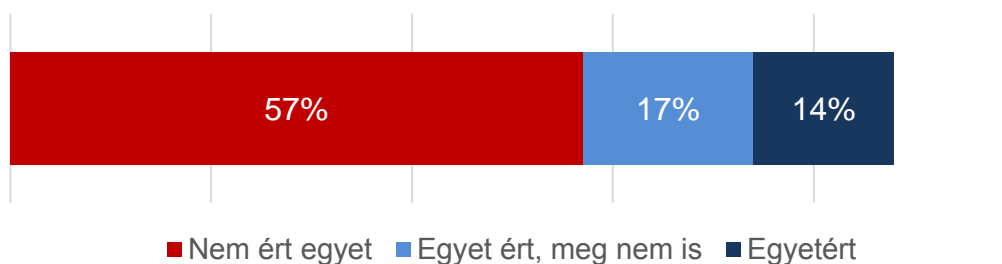
### **5. MAGYARORSZÁGON EGYRE KEVESEBBEN JELENTENÉK A VISSZAÉLÉSEKET**

Csak a fiatalok tennének/lépnének fel a korrupció ellen/a korrupcióval szemben, az idősebb válaszadóknak csupán az ötöde tenne bejelentést, ha korrupciót tapasztalna.

# 1. A KORRUPCIÓ SÚLYOSBODÁSA MAGYARORSZÁGON

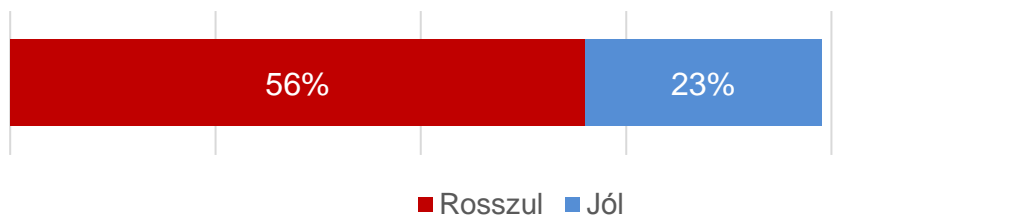
Magyarországon a polgárok egyre súlyosabb problémának tartják a korrupciót. A TI Magyarország Globális Korrupciós Barométer (GCB) felmérése alapján a megkérdezettek 57%-a szerint rosszabb a korrupciós helyzet, mint 4 évvel ezelőtt.

**Azok aránya, akik egyetértenek azzal, hogy "kevesebb a korrupció, mint 4 éve"**



A válaszadók 56%-a rossznak vagy kifejezetten rossznak ítéli a kormány korrupció elleni intézkedéseit. Ez jelentős romlás, hiszen 2013-ban a megkérdezetteknek még kevesebb, mint a fele (48%-a) volt elégedetlen.<sup>1</sup>

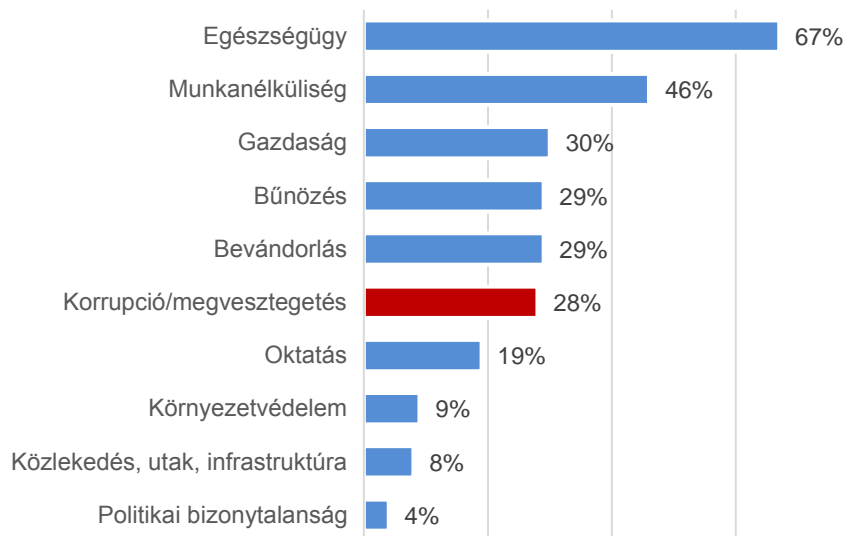
**A jelenlegi kormány mennyire kezeli jól vagy rosszul a korrupció elleni harcot?**



A válaszadók szerint Magyarországon a korrupció és a menekültkérdés gyakorlatilag egyformán súlyos probléma (28% és 29%). A polgárok azonban az egészségügy helyzetét tartják a legfontosabb megoldandó kérdésnek.

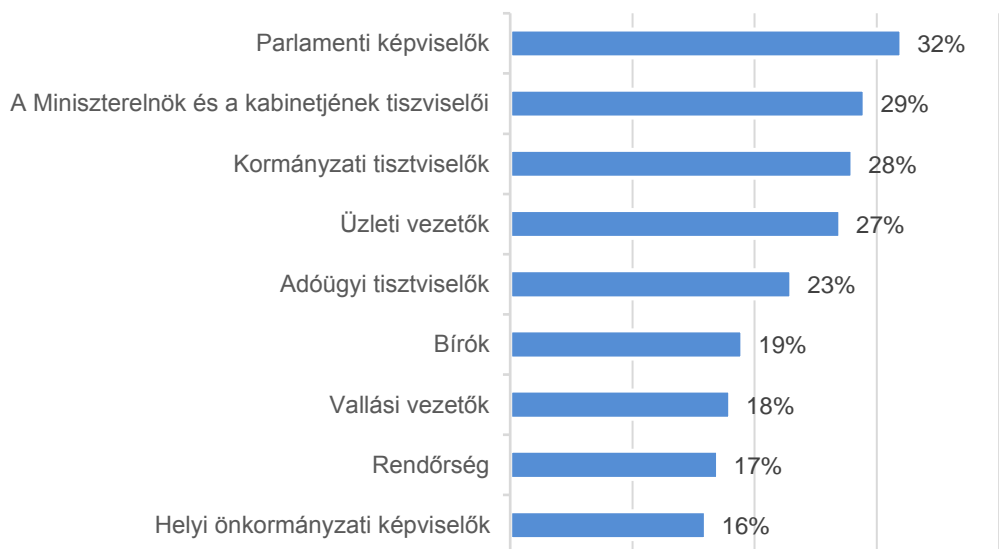
<sup>1</sup> <https://transparency.hu/adatok-a-korrupcirol/globalis-korrupcios-barometer/gcb-2013/>

## Melyek azok a legfontosabb problémák az ország számára, amelyekkel a kormánynak foglalkoznia kellene?



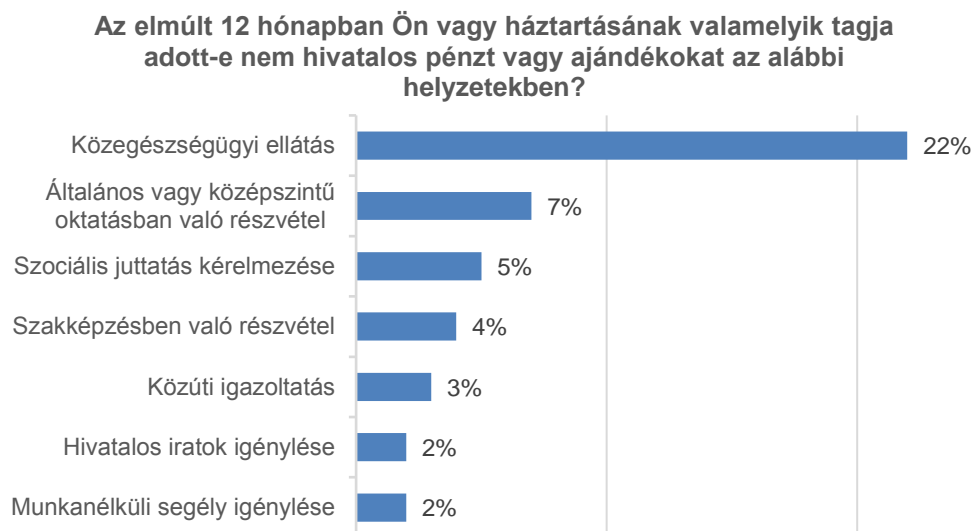
Az egyes intézmények közül a magyaroknak a parlamenti képviselőkről van a legrosszabb véleménye: 32%-uk gondolja azt, hogy a képviselők korruptak. A magyarok közel harmada véli úgy, hogy a miniszterelnök érintett korrupciós ügyekben (29%). Hasonló kép alakult ki a kormánytisztviselőkkel (28%), az üzleti szektor vezetőivel (27%) és az adóhatóság munkatársaival (23%) kapcsolatban is.

## A felsoroltak közül kik korruptak?



## 2. HÉTKÖZNAPI KORRUPCIÓ: JELENTŐS PROBLÉMÁK AZ EGÉSZSÉGÜGYBEN

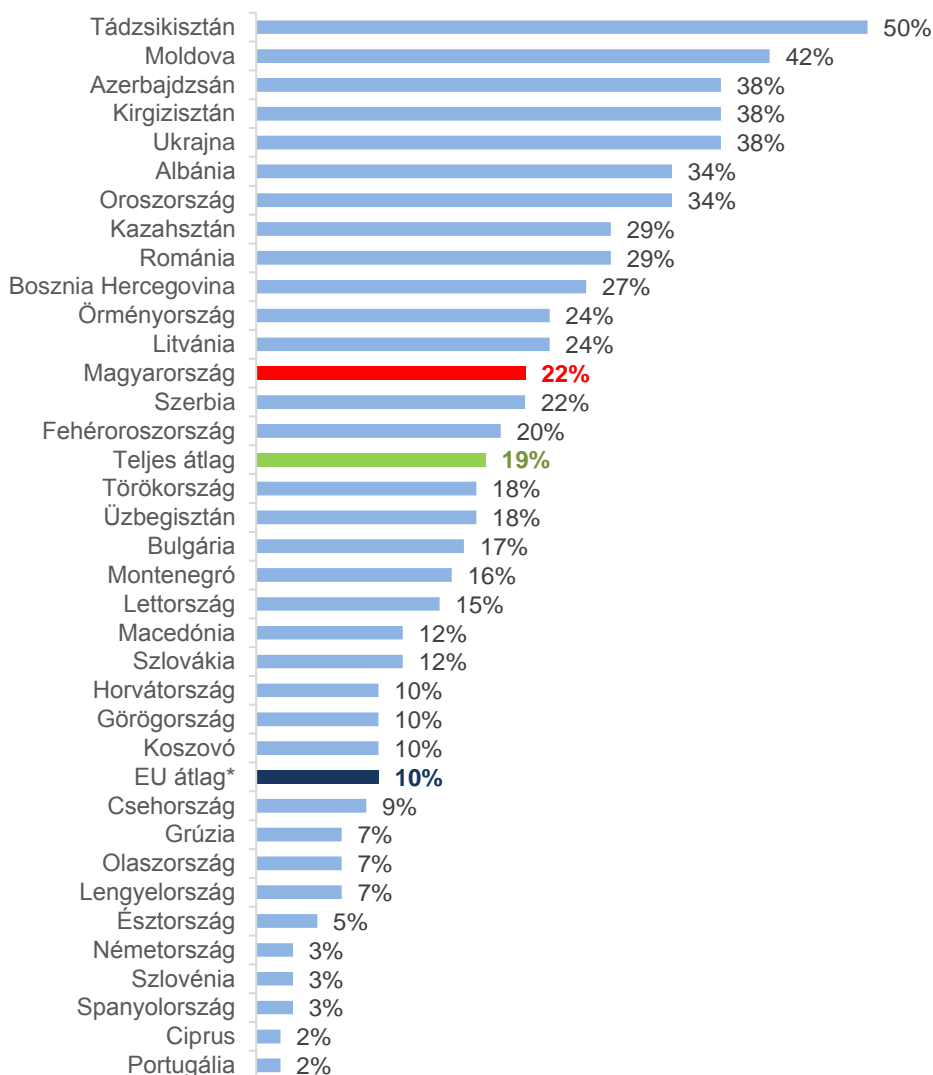
A megkérdezettek 63%-a vett igénybe valamilyen egészségügyi szolgáltatást, minden ötödik válaszadó (22%) fizetett hálapénzt az ellátásért. A korrupció messze az egészségügyi szolgáltatások terén fordul elő a leggyakrabban.



*Azok körében, akik igénybe vették a fenti szolgáltatásokat*

Ez az eredmény nem csupán a kérdéssel kapcsolatban vizsgált összes országhoz képest számottevően rossz arány (19%), de több mint kétszerese a vizsgált uniós tagállamokban mért aránynak is (10%), vagyis Magyarországon kétszer annyian fizettek kenőpénzt, mint az Európai Unióban átlagosan.

## Azok közül, akik igénybe vették a 7 szolgáltatás valamelyikét, hányan fizettek kenőpénzt



\* A felmérésben résztvevő EU tagállamok

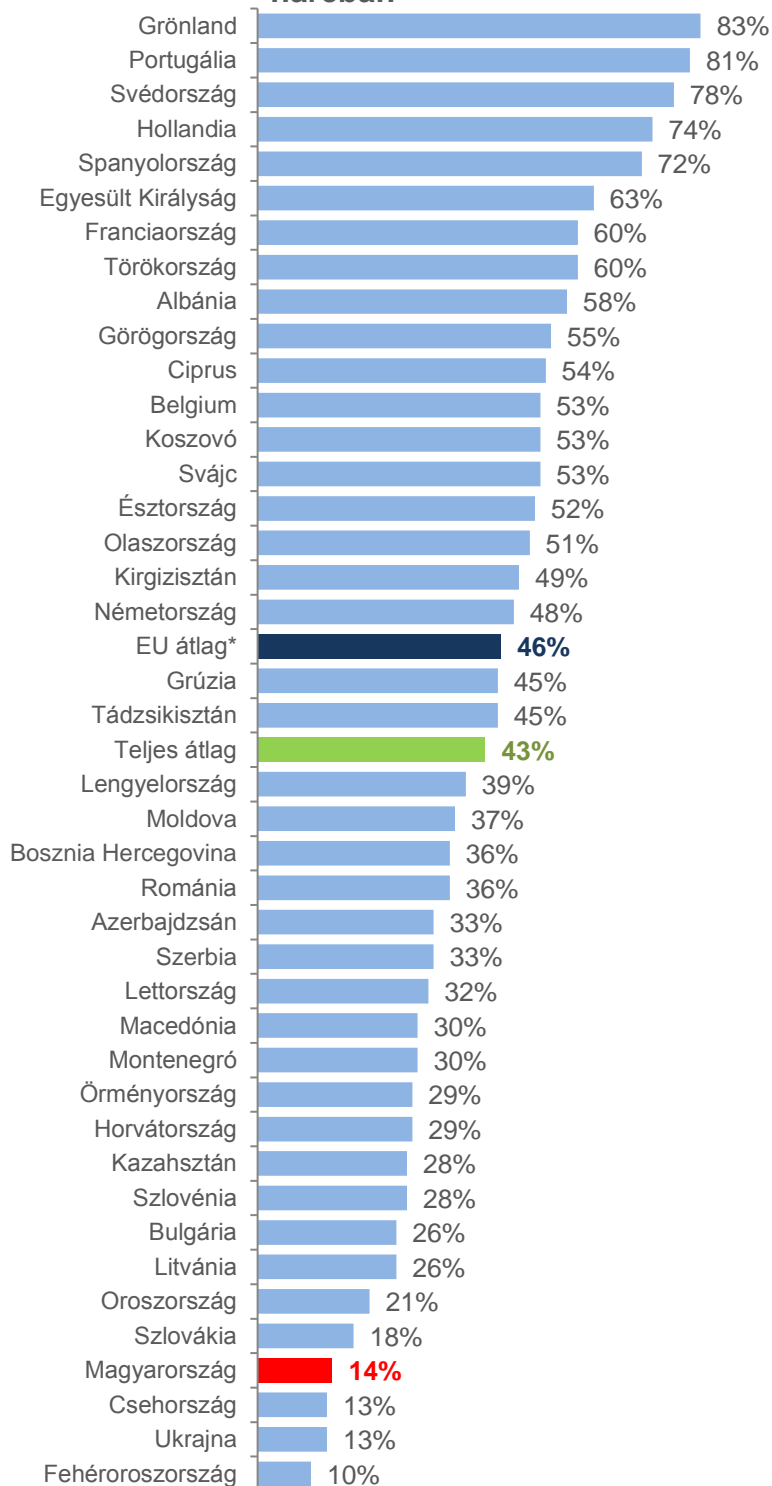
Ez az eredmény is rávilágít arra is, hogy a megkérdezettek kétharmada szerint miért az egészségügy problémáinak megoldására kellene a kormánynak a legtöbb figyelmet fordítania.

### 3. A KÖZÉRDEKŰ BEJELENTŐK HELYZETÉNEK ROMLÁSA ÉS A TÁRSADALMI PASSZIVITÁS VESZÉLYE

Magyarországon továbbra is rendkívül nehéz a közérdekű bejelentők helyzete, amit tovább ront a korrupció elleni fellépés sikerével kapcsolatos általános pesszimizmus.

A kérdéssel kapcsolatban vizsgált 40 ország közül Magyarország a sereghajtók között van. A magyar polgároknak csupán a 14%-a bízik abban, hogy a korrupció elleni harcban az átlagember is érdemi eredményeket érhet el.

### Az átlagember tehet valamit a korrupció elleni harcban

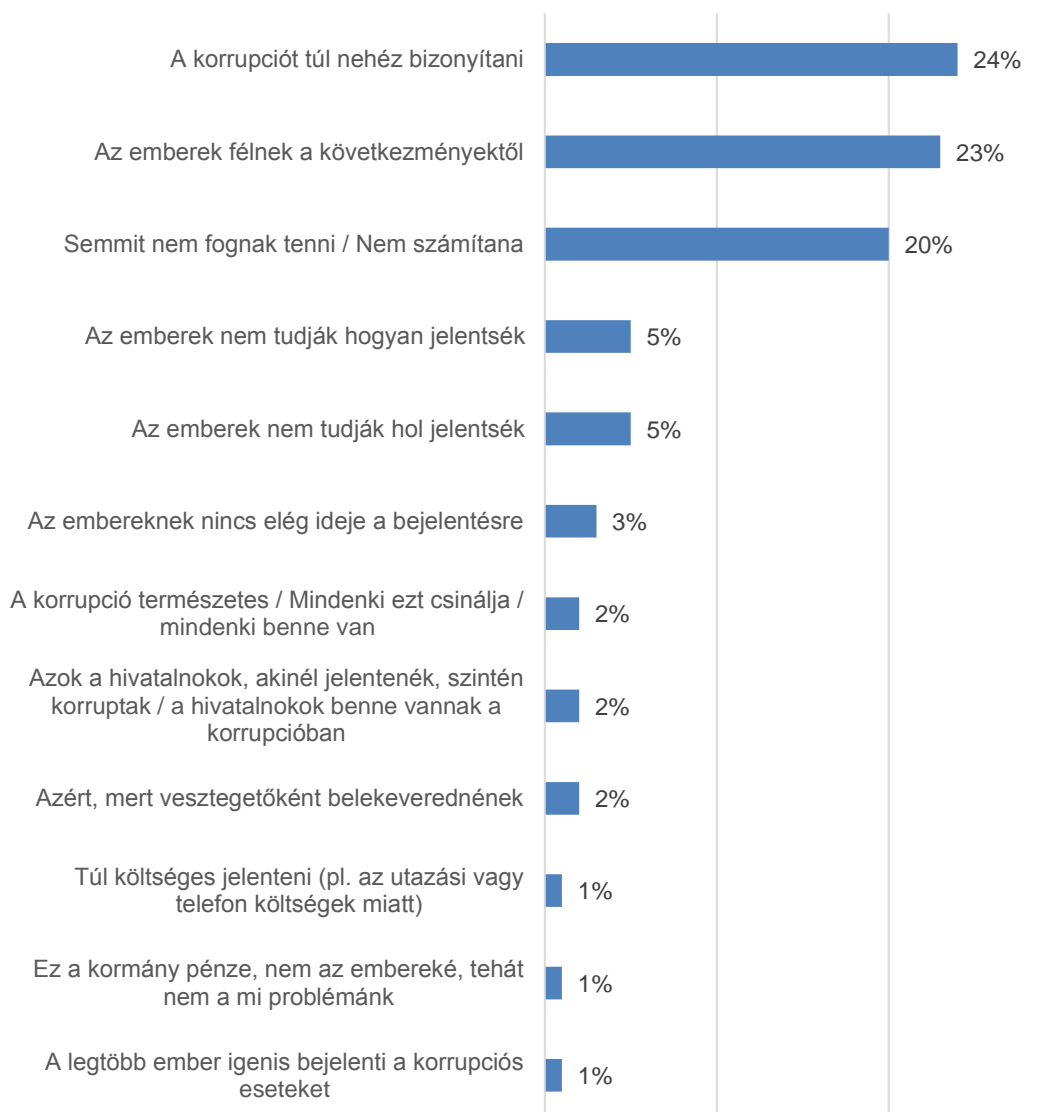


\*A felmérésben részvevő EU tagállamok



A megkérdezett magyarok kétharmada ítélte úgy, hogy a társadalom nem fogadja el, ha valaki jelenti a hatóságoknak a korrupciót. Ráadásul a válaszadók közel negyede szerint a korrupció nehezen bizonyítható, az emberek pedig félnek a bejelentések következményeitől (24% és 23%). Ötödük véli úgy, hogy a korrupció miatt tett feljelentéseknek nem lesz következménye (20%).

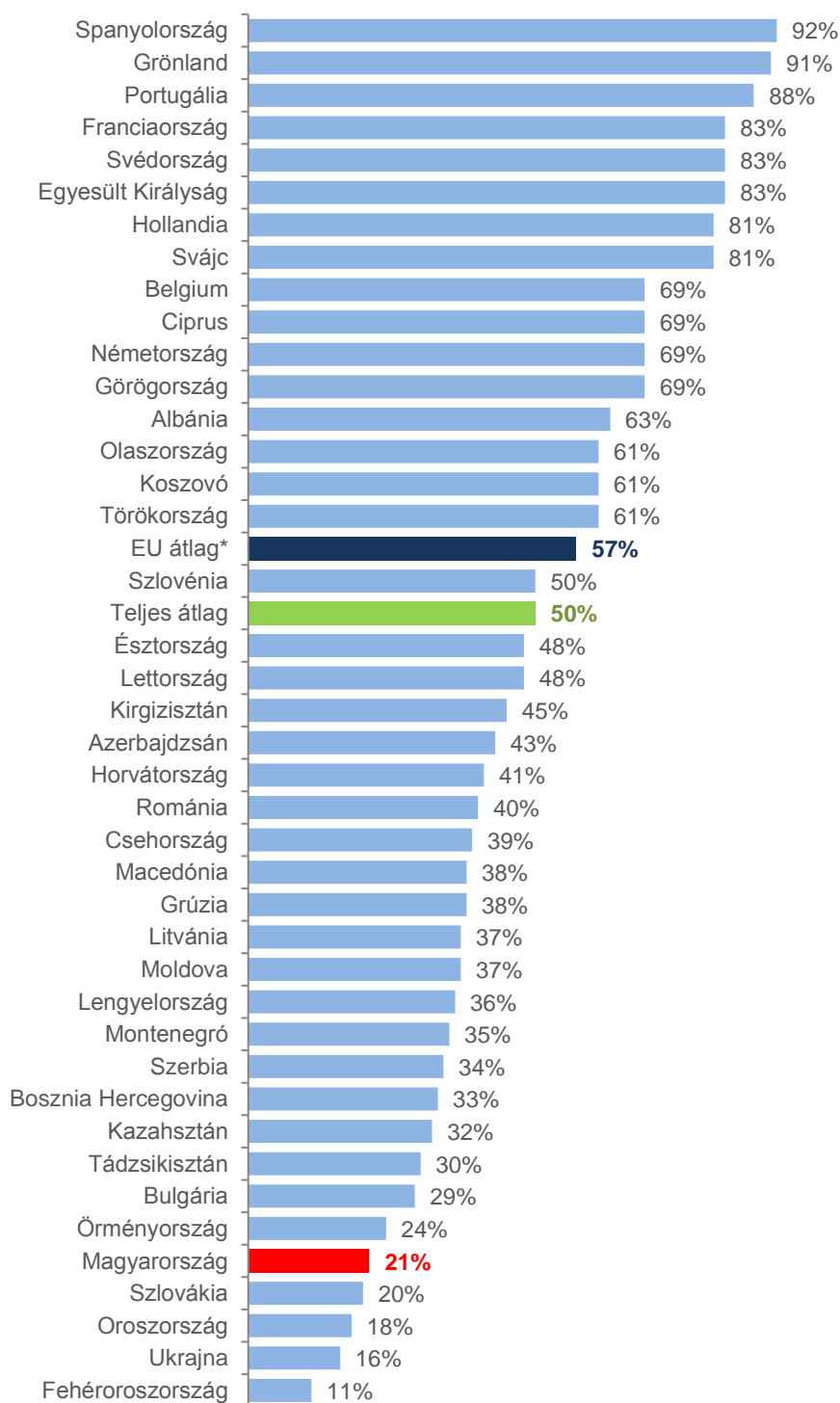
### Saját tapasztalata alapján, mit gondol, mi a fő oka annak, hogy sok ember nem jelenti be a korrupciós eseteket?



Csak minden ötödik magyar tenne bejelentést, ha korrupciót tapasztalna. Ez még a három évvel ezelőtti mérte adathoz képest is jelentős visszaesés, pedig a megkérdezetteknek 2013-ban is mindössze a harmada jelentette volna a korrupciót, ami akkor a legrosszabb arány volt az Európai Unió tagállamai között.

2016-ban ez az eredmény már az EU határait átlépve is rendkívül alacsony. A magyaroknál csak a szlovák, orosz, ukrán és fehérorosz állampolgárok passzívabbak, ha korrupcióval szembesülnek.

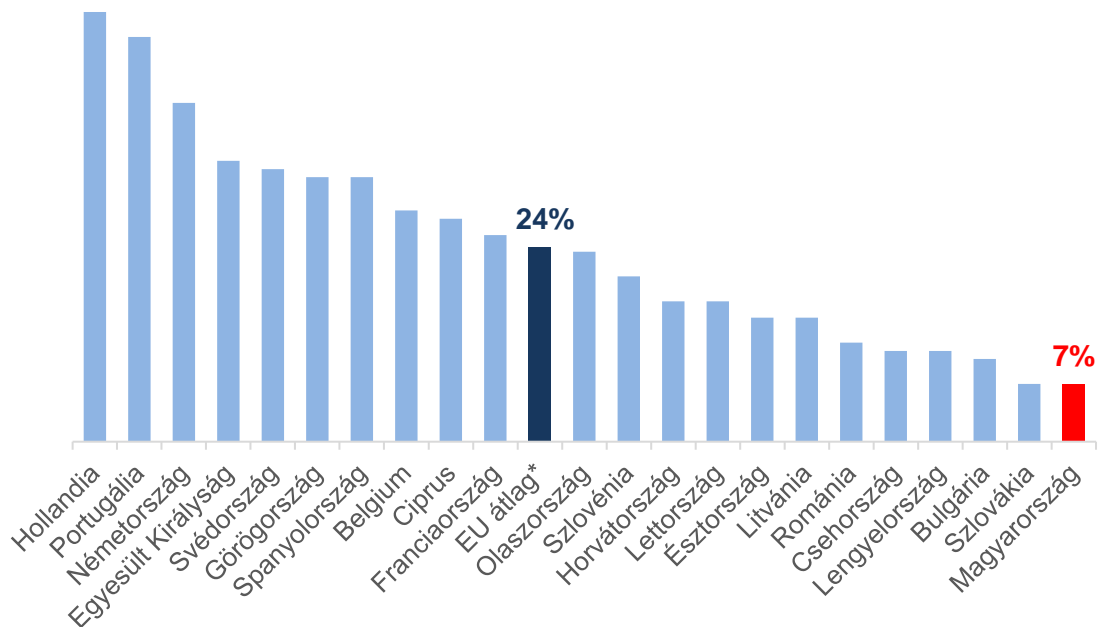
### Jelentené, ha korrupciót tapasztalna



\*A felmérésben részvevő EU tagállamok

A magyar válaszadóknak mindössze 7%-a véli úgy, hogy a bejelentés a korrupció elleni küzdelem leghatékonyabb eszköze. Ez a legalacsonyabb arány az Európai Unión belül.

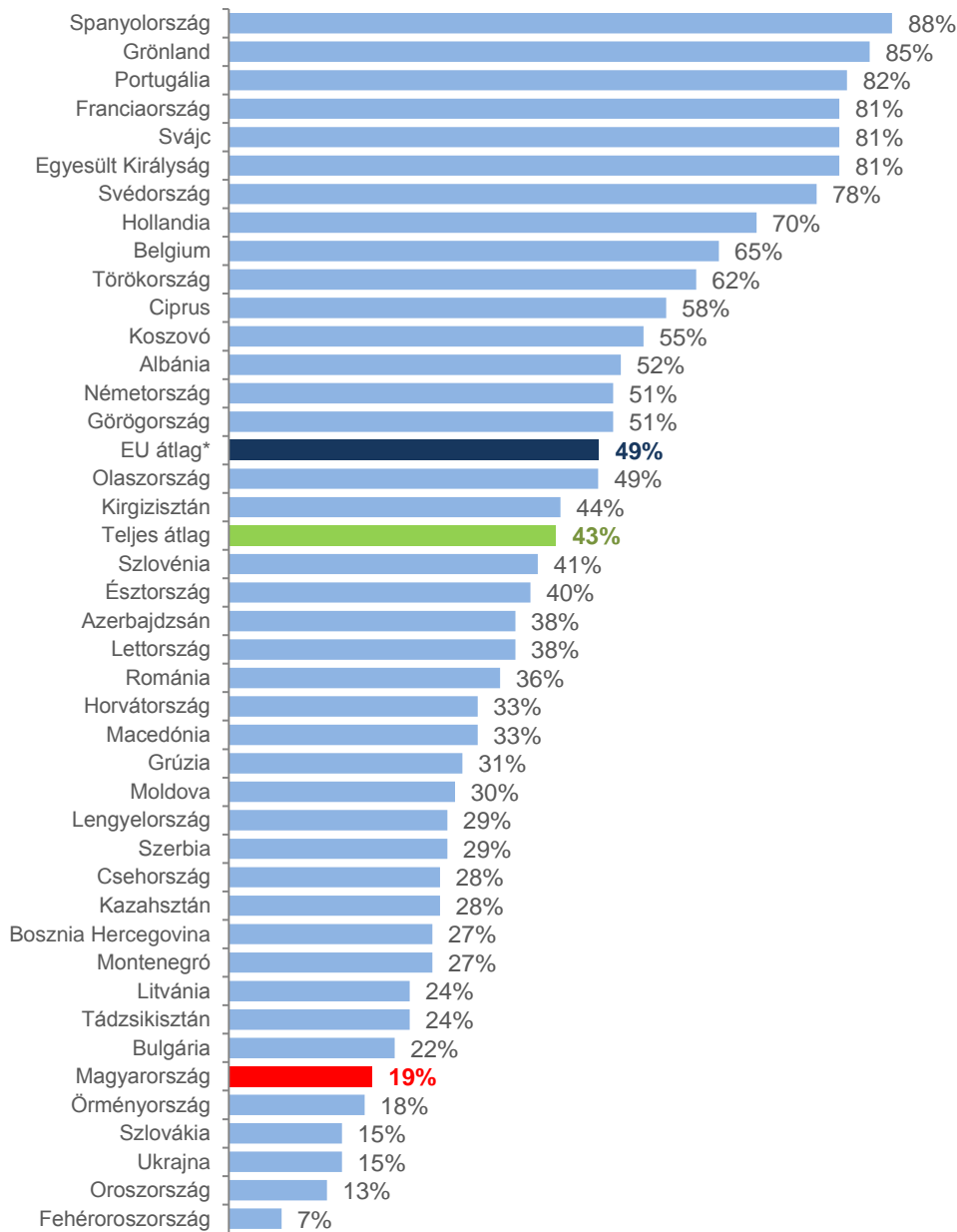
### "A bejelentés a leghatékonyabb eszköz a korrupció ellen"



\* A felmérésben résztvevő EU tagállamok

A megkérdezetteknek mindössze a 19%-a lenne hajlandó tanúskodni korrupció elleni ügyben a bíróságon, ez pedig a gyakorlatban jelentősen megnehezítheti a korrupciós ügyek feletti ítélezést. Ez az arány más országokkal összehasonlítva is aggasztóan alacsony.

## Akkor is jelenteném az esetet, ha emiatt egy napot kellene töltenem a bíróságon



\* A felmérésben résztvevő EU tagállamok

Fontos, és némi reményre adhat okot, hogy ez a rendkívül rossz eredmény jelentős generációs különbségekre is rávilágít. Míg az ez évi GCB felmérésben résztvevők 71%-a már betöltötte 35. életévét, a TI Magyarország szintén 2016-os, kifejezetten fiatalokat célzó kutatása kimutatta, hogy a 18 és 29 év közötti korosztály kétharmada feljelentést is hajlandó lenne tenni, ha visszaélést tapasztalna.<sup>2</sup>

<sup>2</sup> Korrupcióérzékelés és médiahasználat a fiatalok körében (2016) Transparency International Magyarország. <https://transparency.hu/hirek/korrupcioerzekeles-es-mediahasznalat-a-fiatalok-koreben/>

## 4. A KUTATÁS MÓDSZERTANA ÉS HÁTTERE

A Transparency International Globális Korrupciós Barométere (Global Corruption Barometer) nemzetközi közvélemény-kutatás, mely az állampolgárok korrupcióval kapcsolatos tapasztalatait vizsgálja. A Transparency International megbízásából készült 2016-os Globális Korrupciós Barométer 42 európai és közép-ázsiai országban – köztük 23 európai uniós országban – közel 60 000 válaszadó véleményét mérte fel. Magyarországon a kutatást a TNS Hoffmann végezte; 1501 fős mintán zajlott a lekérdezés 2015. december 9. és 2016. május 8. között. A minta Magyarország teljes lakosságára nézve reprezentatív.

A felmérés az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD), az Európai Unió kutatási és technológiafejlesztési tevékenységekre vonatkozó hetedik keretprogramja, az Ernst & Young, a svéd Pénzügyminisztérium, valamint a TI-UK, TI-Belgium, TI-Grönland, TI-Hollandia, TI-Svájc és TI-Spanyolország támogatásával készült.